

B.A. in Social Work (Part-I) Semester-II Examination

GENDER STUDIES

Paper-VIII

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— (1) **ALL** questions are compulsory.

(2) Each question carries equal marks.

1. Explain the evolution of gender studies as an independent discipline and explain its relevance to social work. 16

OR

State the meaning of gender and explain in detail the status of Indian women in Pre-Independence period. 16

2. Write historical overview of the factors affecting the status of women in India. 16

OR

Write in detail the contribution of 19th century reform movement to improve the status of women in India. 16

3. Write answers :

- (a) Women's movement for political reservation. 4
- (b) Contribution of women in ecological movement. 4
- (c) Women's participation in national movement. 4
- (d) Critique on women's movement. 4

OR

- (e) Achievements of women's movement. 4
- (f) Challenges before women's movement. 4
- (g) Women's movement in pre—independence period. 4
- (h) Contribution of women's movement in Nirbhaya Rape Case and change in rape law. 4

4. Write answers :

- (a) Concept of gender based violence. 4
- (b) Domestic violence against women. 4
- (c) Sexual Harassment of women at work place. 4
- (d) Nirbhaya Fund. 4

OR

- (e) Provisions of 'The Protection of Women From Domestic Violence Act 2005'. 4
- (f) Dowry related violence. 4
- (g) Trafficking of girls and women. 4
- (h) The Criminal Law (Amendment) Act 2013 (Nirbhaya Act). 4

5. Choose the correct option :

- (i) National policy for women was declared in _____. 2
  - (a) 2004 (b) 2005
  - (c) 2003 (d) 2001
- (ii) National perspective plan for women recommended _____. 2
  - (a) Uniform civil code
  - (b) Property rights for women.
  - (c) Reservation of seats for women in elected bodies
  - (d) All the above.

- (iii) _____ is the Nodal Agency for all matters pertaining to welfare and development of women. 2
- (a) Ministry of Rural Development
(b) Ministry of Women and Child Development
(c) Ministry of Labour and Employment
(d) Ministry of Human Resource Development.
- (iv) The National Commission for Women was established in _____. 2
- (a) 1992 (b) 1994
(c) 2001 (d) 2004
- (v) Rashtriya Mahila Kosh was established in _____. 2
- (a) 1990 (b) 1993
(c) 1996 (d) 2001
- (vi) Working Women's Hostel Scheme was launched for women to provide _____. 2
- (a) Health services
(b) Safe and affordable Hostels for women
(c) Permanent accommodation for women
(d) None of above.
- (vii) Central Social Welfare Board was established in _____. 2
- (a) 1951 (b) 1957
(c) 1953 (d) 1958.
- (viii) Swayamsiddha Scheme was launched in year 2001 for _____. 2
- (a) Socio-economic empowerment of women
(b) Educational empowerment of women
(c) Political empowerment of women
(d) None of above.

B.A. in Social Work (Part-I) Semester-II Examination
GENDER STUDIES
Paper-VIII

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

(मराठी माध्यम)

सूचना :— (1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. लिंगभाव अध्ययनाची एक स्वतंत्र अभ्यास विषय म्हणून आलेली उत्क्रांती स्पष्ट करा व त्याचा समाजकार्याशी संबंध स्पष्ट करा. 16

किंवा

लिंगभावाचे अर्थ सांगून स्वातंत्र्यपूर्व काळातील भारतीय महिलांचा दर्जा सविस्तर स्पष्ट करा. 16

2. भारतीय महिलांचा दर्जावर प्रभाव टाकणाऱ्या घटकांचा ऐतिहासिक आढावा द्या. 16

किंवा

19व्या शतकातील सुधारणावादी चळवळीचे भारतीय महिलांच्या दर्जा सुधारण्यासाठीचे योगदान सविस्तर लिहा. 16

3. उत्तरे लिहा :

- (अ) राजकीय आरक्षणाकरीता महिला चळवळ. 4
(ब) पर्यावरणवादी चळवळी मधील महिलांचे योगदान. 4
(क) राष्ट्रीय चळवळीमधील महिलांचा सहभाग. 4
(ड) महिला चळवळीवरील टिपा. 4

किंवा

- (इ) महिला चळवळीचे यश. 4
(फ) महिला चळवळी पुढील आव्हाने. 4
(ग) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महिला चळवळ. 4
(ह) महिला चळवळीचे निर्भया बलात्कार प्रकरण व बलात्कार कायद्या मधील बदलासाठीचे योगदान. 4

4. उत्तरे लिहा :

- (अ) लिंगाधारीत हिंसेची संकल्पना. 4
(ब) महिला विरुद्ध कौटुंबिक हिंसाचार. 4
(क) कामाच्या ठिकाणी महिलांचे लैंगिक शोषण. 4
(ड) निर्भया निधी. 4

किंवा

- (इ) महिला विरुद्ध कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंध कायदा 2005 मधील तरतुदी. 4
(फ) हुंडा व त्यासंबंधीचे अत्याचार. 4
(ग) मुली व महिलांची तस्करी (व्यापार). 4
(ह) गुन्हेगारी कायदा (दुरुस्ती) 2013 (निर्भया कायदा). 4

5. योग्य पर्याय निवडा :

- (i) राष्ट्रीय महिला धोरण _____ साली जाहीर करण्यात आले. 2
(अ) 2004 (ब) 2005
(क) 2003 (ड) 2001

- (ii) महिलांकरीता 'नॅशनल परस्पेक्टिव्ह प्लान' द्वारे _____ शिफारशी केल्या. 2
(अ) सगळी नागरी संहिता.
(ब) महिलांचे मालमत्ता हक्क.
(क) नियोजित राहनांमध्ये राखीव जागा.
(ड) वरील सर्व.
- (iii) महिलांचे सर्व विषयाबाबत कल्याण व विकासाकरीता _____ हि संस्था मध्यवर्ती संस्था म्हणून काम करते. 2
(अ) ग्रामीण विकास मंत्रालय.
(ब) महिला व बाल विकास मंत्रालय
(क) श्रम व रोजगार मंत्रालय
(ड) मानव संसाधन विकास मंत्रालय
- (iv) राष्ट्रीय महिला आयोगाची स्थापना _____ साली झाली. 2
(अ) 1992 (ब) 1994
(क) 2001 (ड) 2004
- (v) राष्ट्रीय महिला कोशाची स्थापना _____ साली झाली. 2
(अ) 1990 (ब) 1993
(क) 1996 (ड) 2001
- (vi) कामकरी महिलांसाठी वसतिगृहांची योजना ही महिलांना _____ पुरविते. 2
(अ) आरोग्य सेवा
(ब) सुरक्षित व परवडणारी वसतिगृहे
(क) महिलांकरीता कायम स्वरूपा निवास व्यवस्था
(ड) वरीलपैकी नाही.
- (vii) केन्द्रिय समाजकल्याण मंडळाची स्थापना _____ साली झाली. 2
(अ) 1951 (ब) 1957
(क) 1953 (ड) 1958
- (viii) स्वयंमिद्ध योजना 2001 साली _____ वसाठी सुरू करण्यात आली. 2
(अ) महिलांचे सामाजिक-आर्थिक सक्षमीकरण
(ब) महिलांचे शैक्षणिक सक्षमीकरण
(क) महिलांचे राजकीय सक्षमीकरण
(ड) वरील पैकी नाही